

סיפורים על הרב דרוקמן זצ"ל שהופיעו בפנינו חיים - מותאם לגילאי היסודי

להלן מלוקטים סיפורים שהופיעו בעלון פנינו חיים בשנה הראשונה להוצאתו. הסיפורים מחולקים לפי נושאים. סיפורים קטנים מנקודת מבטם של תלמידים, שמאירים מעט על האור הגדול של נשמתו ואישיותו המופלאה של מו"ר זצ"ל.

יהי רצון שנלך בדרכיו ונדע לחנך את הדור הבא לאורו של מו"ר זצ"ל.

..... רגשי קודש של הרב

העצים בחמש מתפללים

היינו כ-8 תלמידים עם בקשה קצת חצופה - רוצים שבת לבד עם הרב לפני הגיוס לצבא, להתמלא במטענים רוחניים לקראת עזיבת בית המדרש בתקופת השרות הצבאי. לשמחתנו הרב הסכים, ואף נתן לי את מספר הטלפון כדי לתאם שבת בישוב חמש, ולהרויח ערך נוסף של חזון התושבים בתקופה הקשה שלפני הגרוש. היתה שבת מלאת תכנון, הרבה זמן איכות עם הרב בשעורים, בשאלות שיכלנו לשאל ובסעודות השבת. תענוג רוחני שאין כמותו. קבענו שעוד של הרב לפני שחרית, וכשבאתי לפני התפלה ללוות את הרב ולעזור לו לסחב את הספרים נשבה רוח חזקה מאד. הענפים שבפעמים התנופפו במהירות רבה אנה ואנה. הרב יצא לקראתי עם ערמת הספרים בפתח הבית שהתארחו בו הוא והרבנית, ולפני לכתנו הרב הסתובב לבית ואמר לרבנית 'שרה, בואי תראי. אפלו העצים פה כבר התחילו להתפלל...!'. הרב דרוקמן חי ונשם את העולם הרוחני בכל רגע מחייו. גם כשראה עצים נעים ברוח - הוא נזכר וחי את התפלה.

..... ענווה של הרב

איזו חתימה שוה יותר?

יזמנו בסניף ארוע צדקה שנקרא 'יריד חסד', רצינו לקבל מכתב המלצה מהרב דרוקמן שיתרמו ליזמה שלנו. הסברתי לרב מה אני רוצה והוא הסתכל עלי במבט מפתע ואמר: "אתם האנשים הגדולים ואתה רוצה שאני אחתם לכם?! החתימה שלכם שוה יותר! אבל בגלל שאתם עושים מעשה כל כך גדול מי אני שאני לא אעזר לכם. תגיד גם לנער שאני גאה כל כך שזה הנער של הישוב שלנו". איזו ענוה אמתית של גדול הדור כלפי חניכים צעירים. מי יתן לנו תמונתו.

שליח מבלגיה

נולדתי במדינת בלגיה. הייתי בן 14, ועניתי לטלפון שצלצל. "שלום, מדבר חיים. אני נמצא עכשו בבלגיה, אולי יש דברים שתמצאו להעביר למיכאל". באותו רגע לא הבנתי מי זה, חשבתי שמי שהתקשר והציע זה חבר של אח שלי משיבת אור עציון. רק לאחר שנתקתי את הטלפון, הבנתי שזה ראש הישיבה בכבודו ובעצמו הרב חיים דרוקמן.. איזו ענוה היתה לרב שהיה מוכן לשמש גם כשליח פשוט, ואיזו רגישות וחשיבה היתה לו לדאג לכל תלמיד ותלמיד שלו, גם כשכלל לא התבקש לכך.

הרב חפש את התלמיד בפנימיה

רציתי להתייעץ עם הרב, וטלפנתי לביתו בחצות הלילה. הרב אמר לי: "יותר מאחר". טלפנתי שוב בשעה 1 בלילה, והרב חזר על אמרתו: "יותר מאחר". טלפנתי שוב בשעה 2 בלילה, והרב חזר שוב על דבריו: "יותר מאחר". אז הבנתי שלרב כבר אין זמן הערב והלכתי לישון. בבקר לאחר תפלת שחרית נגש אלי הרב ואמר: אתמול בלילה רצית להפגש אתי, אז באתי לחדר שלך בפנימיה, אבל ראיתי שאתה כבר ישנת.. איזו מסירות ודאגה היתה לרב לכל תלמיד ותלמיד.

דאגה לכל תלמיד

הרב לא ותר לי

זכיתי להיות הנהג של הרב תקופה מסוימת, וזכורה לי הנסיעה הראשונה כאלו זה היה אתמול. היו לנו 3 חתנות להגיע אליהן באותו לילה. כשהגענו לחתנה השלישית כבר היה מאחר מאד. עזרתי לרב להכנס לגן ארועים. הרבנית כבר הייתה שם עם עוד כמה אורחים מהמשפחה של הרב. כשהרב הגיע לשלחן, מהרתי להסתובב ולחזור לרכב. אך לא הספקתי להתרחק הרבה, ומישהו תפס אותי בכתף ומשך אותי אחורה, תוך כדי שהוא אומר לי: "הרב בקש שאחזיר אותך לשלחן. הוא שמר לך מקום לידו". כמה הרב חשב על כל אחד ואחד, וכבד כל תלמיד באשר הוא.

רגישות של הרב

על מה זעק הרב

פעם בחוה"מ סכות זכינו להסיע את הרב לבי"ח בירושלים. השארנו אצל הרב את המפתח לרכב, ובוגר אחר היה אמור להחזיר אותו. כשציינו לעלות לאוטובוס לטיול בעיר, גלינו שהארנק נשאר ברכב. חזרתי אל הרב לבקש ממנו את המפתח, והוא כבר היה מחבר למכשיר רפואי. פתאום הרב נאנח בקול גדול, נבהלתי והסתכלתי לצדדים לראות אם יש אחות שתוכל לטפל בכאב של הרב, ושאלתי את הרב מה קרה ואיפה נואב? אך מהר מאוד הבנתי שלא מדובר בכאב פיזי. הרב אמר לי שאין לו כאבים, אלא שהוא כ"כ מצטער ש'בגללו' אני צריך לטרוח וללכת שוב לרכב. האנחה שלו על שהוא הטריח תלמיד (למרות שזו בכלל הייתה הטעות שלי), הייתה ממש כנה אמיתית ועצמתית, שבתחלה באמת הייתי בטוח שכואב לו משהו בגוף. נפש זכה ורגישה, לכל אדם ואדם..

מספר יצחק באוּר:

בימים שלפני עדן הטלפונים הסלולריים, הרב חפשו אותי באופן דחוף לצורך ענין חשוב הקשור לישיבה. כשהתקשר לביתי, אמרה לו אשתי שאני במלואים, ולא ידעה לומר את המקום המדויק. הרב בדר בעצמו והגיע באחת עשרה בלילה למאהל ליד צמת חלדה. כששמע הרב שאני ישן לקראת שמירה, הסתובב והלה, ולא הסכים בשום אופן להעיר אותי, "גזל שנה!" - אף שטרם מאד כדי למצא אותי! למדתי הרבה מהמקרה הזה, יותר ממה שלמדתי בתשע שנים בישיבה!

עזב הכל למעני

כשהייתי תלמיד בשעור א', נסעתי לקראת החגים לפגוש את הורי בגלגיה. בדרך לשדה התעופה, הלכתי עם המזודות להגיד חג שמח לרב. נכנסתי לביתו, והעוזר שלו בא לקראתי, ושאל אותי מה בדיוק אני צריך. אמרתי לו שאני רק רוצה להגיד חג שמח לרב. הוא בקש ממני סליחה, והסביר שהרב בשיחה מאד מאד חשובה עם דמות מדינית בכירה, והוא אינו יכול לפגוש אותי כרגע. המליץ שאתקשר אליו יותר מאחר.

מאכזב, אבל מבין, תכננתי לעזב, אבל פתאום אני רואה את ראשו של הרב מבצבץ מחדר הישיבות שלו, ואני שומע אותו אומר: "אני נורא מצטער, באמת, אבל אני חייב לסיים את השיחה ולחזור אליך בעוד כמה דקות". הרב הניח את הטלפון, וממש רץ לקראתי, והחל לשאל בשלומי: "אתה טס, נכון? מתי הטיסה? איך אתה מגיע לשדה? אתה תסתדר עם המזודות? אולי תרצה שמישהו יעזור לך? אחפש לך מישהו מהישיבה אולי שיעזור? מתי אתה חוזר אמרת? נתגעגע אליך מאד..." כשקבל תשובות מספקות, בקש סליחה ואמר שהוא חייב לחזור לעוד שיחה מאד חשובה.

אני זוכר, כמו היום שלא יכלתי להכיל את הארוע הזה... זה היה נראה לי הזוי. אני כבר לא הייתי ילד, כבר ידעתי להבחין אם מישהו "מתעניין בי" כדי לצאת ידי חובה. הרב באמת באמת התעניין. התעניין... מבפנים...

הוא עזב הכל, רק כדי לודא שאני בסדר. זה ספור קטן, שהשפיע עלי כל כך.

הרב דרוקמן ראה אותי

כשהייתי בכיתה ד' עשיתי מאמצים גדולים כדי להיות זה שעולה חזן לומר 'אנעים זמירות' ביום כפור בישיבה, והנה רגע האמת הגיע. לבשתי את הטלית של אבא ועליתי לבמה, אך הרב דרוקמן לא שם לב וסמן ואמר לכל המתפללים לשיר ביחד את אנעים זמירות.

הם התחילו לשיר ביחד כאיש אחד, בהתלהבות וברקודים, ואני התחלתי לבכות. התמוטטתי. מאות בחורים שרים מסביב, ואני מתחיל לחזר אל אבא שלי עם דמעות. מאות בחורים שרים ורוקדים וילד קטן בוכה בצד. אבל הרב דרוקמן ראה אותי. הוא מיד הבין מה קרה, הוא נעמד והשתיק את כל הישיבה, בקש ממני סליחה והודיע לכלם שעכשו יתחילו מחדש. אך הפעם אני אוביל, והם יחזרו אחרי. הרב דרוקמן ראה אותי פעם.

היציאה הלא מתכננת

לאחר שעזבנו את הישיבה, השתדלנו בימי חל המועד להגיע להקבלת פני רבו. באחת הפעמים התעכבנו והגענו אל הרב בשעה 13:00. מכיון שפרסם שהקבלת פני רבו עד 13:30, התנחמתי שגם 30 דקות זה זמן מכבד להיות עם הרב. אך כמה דקות לאחר שהגענו, הרב התארגן לצאת. הרב ראה את פני המפתעות, ושאל 'לא הודיעו?', שאלתי על מה, ואז התברר שהרב היה צריך לנסע להלוויה ולכן קצרו את זמן הקבלת פני רבו. אמרתי לרב שאינני מעדכן בקבוצות, הרב התנצל ויצא. אך כן זה לא נגמר. בערב הרב התקשר אלי: 'אמיר, שלום. רציתי שוב להתנצל. אני מרגיש כל כך לא נעים שהגעתי וטרחת'. אמרתי לרב שזה בסדר, אני הייתי אמור להתעדכן, אבל הרב המשיך 'לא לא, זה באמת לא בסדר. אני ממש מבקש סליחה'. וכך הרב המשיך עד שנאלצתי לקבל את סליחתו, אף על פי שאין באמת על מה.. חשתי את הרגישות והאהבה לכל תלמיד, גם שנים לאחר שעזבתי את הישיבה.

הכנסת אורחים בלתי צפויה

באחד משעורי מלוה מלכה בביתו של הרב במוצ"ש, באמצע השעור, לפתע נכנס אחד מבוגרי הישיבה. כאשר הרב ראה אותו הוא שאל לשלומו, ואותו בוגר אמר לרב שהם היו בדרך הבינה לנצרים אך פספסו את הלווי האחרון. באותם הימים, בשל המצב הבטחוני תושבי נצרים היו נכנסים בשירות ממגנות דרך מעבר קרני. היו שעות קבועות בהן היו השירות נכנסות, ומי שאחר נאלץ לחכות לשירה הבאה, ומי שאחר את הלווי האחרון נאלץ לחפש אחר מקום לישון... הרב לא חשב פעמים, הוא יצא מיד מחדר השעורים, דאג לכך שייכינו חדר עבודו ועבור הילדים שחכו בינתיים ברכב. ורק אחרי שהכל היה מסודר וכלם התמקמו הרב המשיך בשעור. גדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני שכינה...

מסירות הרב למען תלמידיו

מחיבות בלי גבולות

תלמידה של הרב באה אליו עם בן זוגה לפני חתנתם. הזוג בקש להתייעץ איזה ספר ללמד לקראת החתונה. הרב אמר שהוא רוצה לחשוב על כך, והבטיח לחזור אליהם בעוד כמה ימים. בינתיים פרץ מבצע צבאי, והחתן המיעד גיס להלחם בעזה. לאחר כמה ימים, עמק בתוך עזה, פנה המג"ד לאותו בחור ואמר לו שיש לו שיחת טלפון, "חיים רוצה אותך". השיחה הגיעה במכשיר טלפון מיוחד שיש רק למפקדים בכירים (נקרא: "ורד הרים"). בתחלה הוא לא הבין מי זה החיים הזה שמחפש אותו. אולם, כששמע את הקול הצרוד והחם בטלפון, הוא הבין שזהו הרב חיים דרוקמן! בעוד הבחור מתפלל מדוע טרח כל כך הרב להשיג אותו בטלפון מיוחד בתוך הקרבות, הסביר לו זאת הרב בעצמו בפשטות שלו: "התחייבתי להחזיר לכם תשובה בתוך כמה ימים, לא רציתי לעכב אתכם יותר מדי...". איזו מחיבות ומסירות בלי גבולות (תרתי משמע...) היתה לרב לכל אחד ואחת!

התלמידים בקשו - והרב ישן על הרצפה

הייתי בצבא עם תלמידים של הרב דרוקמן. כשהיינו בקורס צניחה נשארו בחג ראשון של סכות בבסיס הצבאי בתל נוף. לא הבנתי מאיפה היה להם האמץ, אבל הם בקשו מהרב דרוקמן שיבוא להיות אתנו בחג. לא האמנתי שזה יקרה, אבל אכן בחג ראשון, כמה עשרות חילים ישנו בספה עם הרב דרוקמן על הרצפה... היו שעורים, שיחות, חזנות ואני זוכר רק את ההלם שלי מכך שהוא הגיע והיה אתנו. איזו הקרבה ואהבה עזה הייתה לרב כלפי תלמידיו.

ספור לילדים

כשנה לפני מלחמת שלום הגליל היינו אמורים להכנס ללבנון, ואז "הקפצנו" לצפון עם הצבא נלו כמעט, ולא היה מקום לכלם בבסיסים הרגילים, אז חנינו בלב יער אדם, באמצע שום מקום. בסופו של דבר, המבצע בטל, מפני שירד שלג כבד בכל דרום לבנון, אבל אנחנו נשארו ביער, בתנאי חרף קשים ביותר. ופתאום, כמו מלאך משמים, הגיע הרב דרוקמן לחזק אותנו ורקד ושמח אתנו לחם לנו את הלב. לעולם לא אשכח את המסירות של הרב למעננו, גם בקור העז שהפה בנו בלב היער. תודה לרמי אודסר על הספור

להגיע לחתנה בכל מחיר

כידוע הרב דאג להגיע לאלפי חתנות. באמצע החפה שלנו בחנכה תשל"ט, נגש אלי בנו של הרב, רמי, ולחש לי: "אבא שלח אותי למסד שהוא נסה להגיע אבל בשתי מכוניות היו תקלות. הוא מוסר - תתקשר אליו בבקר ואיפה שיהיה לכם שבע ברכות הוא יבוא". וכך היה. מאיפה מגיעה המסירות הזאת? אפילו לאנשים כמונו שלא היינו מהתלמידים הקרובים? אהבת ישראל בלי גבול!

איך נכנס הרב לעזה?!

אחת התמונות הזכורות לי מהרב היא מתקופת האינתיפאדה הקשה, בשנת תש"ן. שרתנו בעזה קרוב לחצי שנה ברצף, ההתמודדות בשטח הייתה קשה מאד מבחינה נפשית. הרב הגיע לבקור בשעת לילה מאחרת והעביר לחבר'ה דברי עידוד ושמחה. הייתה התרוממות רוח אדירה. עד היום אינני מבין כיצד הצליח הרב להכנס עד לילה שישבנו בה במרכז העיר עזה! הרגשנו שהיינו כל כך חשובים לרב, והוא מוכן לעשות כל מאמץ להגיע אלינו, ואף לסכן את עצמו - ובלבד שישפגש ויחזק אותנו באותן שעות קשות!

לפחות לומר שנה טובה לחילים

מספר אבי קופרברג:

בזמן שרותנו בצבא, התכנן הרב לבקר אותנו במצב חודר בעזה, להעביר לנו שעור קצר לפני ראש השנה. אולם, ערב לפני, היה נסיון חדידה של מחבל למצב שלנו. אמנם נסיונו נשל, וכל כחותינו שבו בשלום, אך בעקבות ארועי הלילה נסגרו כל הדרכים, ולא היה אפשר להגיע אלינו. אני חושב שהרב המתין שלוש שעות בערך כדי להגיע אלינו, בידיעה שכשיגיע סוף סוף, הלוי חזר ויצטרך לצאת...

אולם, למרות הכל - הרב הגיעו הרב הסתפל עלינו ואמר שלצערנו אין זמן להעביר שעור, אבל הוא בא לומר לנו לפחות שנה טובה. וכך היה. הרב אמר שנה טובה, לחץ את ידינו וחזר. הרב בלה את כל הבקר במחסום ובדרכים - רק כדי לומר לתלמידיו שנה טובה!

אכפת לו מכל תלמיד

בספר 'הנני' מובאים דבריו של הזמר והשחקן שולי רנד שלמד בישיבה התיכונית באור עציון: "עשיתי צרות רבות בישיבה, אבל בשיחות שלי עם הרב דרוקמן לא היה כעס ולא איומים, אלא כאב. הרב דרוקמן ידע להביע את הכאב שלו כשהוא ראה מישהו שלא הולך בדרך. כשעשיתי משהו שפגע בו מאד, הוא לקח אותי לשיחה והדבר היחידי שהשפיע עלי היה הכאב שלו. כאב לו עלי וזה המסר החנוכי שלקחתי ממנו, שאכפת לו מכל תלמיד, במיוחד מתלמיד שעושה צרות. כאשר מדרוך רצה להוציא אותי מהישיבה שלא אוכל ללמד שם, הרב דרוקמן אמר לו: "שלא תעזו לגעת בו. אתם עוד לא יודעים, הוא יהיה בסדר גמור..."

זריזותו של הרב

הרב הישיש בריצה קלה

הייתי אחראי לנשיאת הספרים של הרב לשעורים בישיבה בשבת. בשבת של קיץ הרב קצת התעכב לצאת מביתו לקראת השעור לפני מנחה. הספרים שהיו מוכנים לשני השעורים (זה שלפני מנחה וזה שלאחר מנחה) היו רבים. כאשר הרב יצא הרב ראה את השעה ואמר לי כשבת שחוק על פניו: "כבר מאחר בוא נרוץ יחד לישיבה". בצורה הכי טבעית הרב נטל ידית אחת של המזודה עם הספרים ואני את הידית השנייה, וכך רצנו יחד, הרב בן 68 ואני הצעיר בן 22 אל בית המדרש.

פקחותו וחוכמתו של הרב

לקבל גם את מי שנוסע בשבת

הייתי מדריכה בסניף בני עקיבא, שהגיעו אליו גם חניכים שלא שומרים מצוות. הם היו מגיעים לסניף במכוניות ומחללים שבת! גם היו להם דבורים שיכולים להזיק לחניכים הדתיים לשמע אותם ולכן רצינו למנע מהם להגיע לסניף. הרב דרוקמן שמע על זה, ובקש שנבוא אליו. הרב הסביר לנו שזה מדהים שיש כאלו שעדיין אינם שומרים מצוות ובכל זאת רוצים להגיע לבני עקיבא, ועדיף שיגיעו אפילו עם חלול שבת, כי לבסוף ילמדו בסניף כמה זה חמור ויחזרו למוטב. אני התנגדתי, אבל קבלו את דעתו של הרב. היום אני יודעת שהרב צדק בגדול, ושיש הרבה חניכים וחניכות ששומרים תורה ומצוות רק בזכות ההחלטה שלו. איזה מחנך דגול היה הרב, שידע לראות לטוב רחוק.

שמחה בזמן מלחמה

הגענו למסבת פורים בישיבה. בדרך שמענו שהיתה התקלות של חילים עם מחבלים בלבנון ונהרגו 3 חילים. כל מי שהגיע, הרגיש את אווירת הנכאים שהיתה בחדר האכל. התזמורת החלה לנגן, אבל כמעט אף אחד לא היה במצב רוח לרקוד. ואז הגיע הרב לבוש עם הספודיין החסידי של הרב קוק, עלה על הבמה ואמר לנו שהשמחה שלנו בפורים, היא לא על ההונה, אלא על העתיד! ואז הוא למד את השיר של הרב נריה: "הוי עם בוטח חי קיים על אף הכל, על מוקד מזבח יצא במחול... על ציון מתי אור חדש תאיר? שמע קולנו השמיענו מתי יבנה, יבנה המקדש!"
כמוכן, שתוף כמה דקות, הרב סחף את כלנו לרקודים, ואת השמחה האמתית שיצאה מכלם, לא אשכח לעולם!

אנחנו בונים את המקדש!

אני זוכר את עצמי מגיע כמדי שבת לבית מו"ר הרב דרוקמן, יושב בחדרו, החדר ללא הקירות מקף בתורה שלא נגמרת. יושב וחושב לעצמי למה אנחנו כעם לא מביאים את מיטב המהנדסים ופשוט בונים את בית המקדש? אזרתי אִמְץ וְשאלתי את הרב. פנהוג היה הרב שומע את כל השאלות בעדינות ובסבלנות רבה ורק לאחר מִפְּנֵי עֵנָה בְּקוֹלוֹ הֶצְרֹד וְהַחֵם: "אני לא מבין, הרי אנחנו ממש עושים זאת!" תמתי לעצמי האם הרב רציני, כי בפעם האחרונה שבדקתי כפת הסלע עדין בהר הבית.. אמרתי לרב שלא הבנתי למה הרב מתפון. הרב הסתכל והגיב בספור שלא נמחק מזכרוני עד היום. המשיך הרב בקולו הֶצְרֹד וְהַנְעִים: "כשהייתי בן 13 קטן אפלו ממך, הגעתי לארץ בתור ילד לדודה שלי שהיתה גרה בתל אביב. בצערי שבת לקחה אותי דודה שלי לסוף השכונה שלה והראתה לי את הדיונה שסמוכה לה, אמרה לי שכאן תהיה העיר החדשה שיבנו 'חולון נקרא לה'. הסתכלתי עליה בתהדמה ולא האמנתי שבמקום הזה בתוך כל החול תקום עיר, ועוד עיר יהודית!" לאחר הספור המשיך הרב ואמר: "אתה עכשו מבין? מבין איפה היינו פעם ואיפה אנחנו היום? גם בבחינה החמרית וגם בבחינה הרוחנית". באותו דגע נחרטה בזכרוני אותה הבנה, שאמנם לאט ובהדרגה בהתקדמויות קטנות, אבל אנחנו בונים את בית המקדש ומביאים את הגאולה!

כיבוד הורים של הרב

שמחת הרב במצות כבוד הורים

באחת השליחיות החנוכיות של הרב בחו"ל הוא הגיע לטורונטו שבקנדה. הרב שאל את בעלת הבית שארחה אותו שם אם יש לה רעיון למשהו שהוא יכול לקנות שישמח את אמו. היא הלכה לקנות כלים מיוחדים וחדשים לבית, וכשהרב ראה איזו מתנה מיוחדת יש לו לשמח את אמו, אורו עיניו של הרב והוא כל כך התלהב שיש לו מתנה שתשמח את אמו. אפלו כשהרב עסק בדברים חשובים לעם ישראל, היה לו מאד חשוב לכבד את הוריו ולשמח את אמו.

שקידת הרב לימוד תורה

החשמל אינו עובד

בשעת לילה מאחרת צלצל הטלפון שליד בית המדרש. זהו טלפון מיוחד שיש בו שיחות רק בין בית הרב לבית המדרש. עניתי, והרב אמר שיש בעיה עם החשמל בבית שלו, והכל חשוך. אמרתי לרב שאני כבר מגיע ואנסה לעזור. הסתכלתי בארון החשמל ולא הצלחתי לפתור את הבעיה. הרב שאל אם יש לי פנס, ועם תאורת הטלפון שלי הצלחנו למצוא שקית של נרות קטנים. הרב שמח על המציאה כאלו מצא אוצר. חיוך רחב היה נסוך על פניו של הרב, הוא סדר את הנרות מסביב לספרי הלימוד שלו, ואמר לי: "אני פשוט באמצע הסגיא, ולא יכלתי להמשיך ללמד. תודה רבה אפי, עזרת לי מאד!". הלילה הזה נחרט לי בזכרון. אהבת תורה מפלאה שהיתה ברב, והצליחה לחדד גם אל לבבות התלמידים.

התיק שנשכח

שמשתי תקופה קצרה פנהג של הרב. פעם אחת חזרנו לבית הרב בשעה מאד מאחרת. הרב נכנס לביתו, ואני חזרתי לרכב ונסעתי לביתי, אך לפתע נזכרתי שהתיק שלי נשאר בבית הרב. חזרתי לבית הרב כדי לקחת את התיק, וראיתי אותו יושב עם גמרא פתוחה ועם ספר פרוש של הריטב"א פתוח לידו. השעה אחת וחצי בלילה והרב לומד גמרא בעיון! היתה בו ברב אהבת תורה יוקדת, בכל שעות היממה, והוא לא ומר על לימוד תורה גם לאחר יום כה עמוס.

מתי הרב ישן?

בתקופתי תלמידי הישיבה היו שתפים לשמירה בישוב. באחת הפעמים עשיתי סיבוב שמירה בין 12 בלילה ל 2:30 לפנות בקור, וכל פעם שעברנו ליד הבית של הרב ראיתי שהוא לומד. חשבתי לעצמי איזו מסירות גדולה יש לרב ללמוד התורה, אך בבקר התברר לי שזה יותר מזה. החבר שהחליף אותי בשמירה אמר שגם הוא ראה את הרב ממשיך ולומד כל הלילה, עד סוף השמירה שלו בשעה 5 בבקר! שאלתי את נחום הבן של הרב מתי הרב ישן בשבת? ונחום אמר שזמן השנה שלו הוא בין הסעודה לבין השעור בליל שבת לתלמידי הישיבה... איזו מסירות נפש עצומה ללמוד התורה היתה לרבנו.

דקדוק במצוות

הצ'ק שלא נפדה

הנהגה הקבועה של הרב נאלץ להעדר לתקופה מסוימת, ואחד מתלמידיו של הרב, הסיע אותו במקומו. לאחר יום ארוך וגדוש של פעילות ונסיעות רבות, הרב בקש מהנהג שיעצור באחת החנויות לקנות לו מאכל. כאשר הגיעו לבית הרב בשעת לילה מאחרת מאוד, הרב בקש מהנהג המחליף שימתין לו רגע. לאחר מספר דקות, חזר הרב עם צ'ק על סך 10 שקלים, לשלם על אותו מאכל.. תלמידו של הרב התבייש, והסביר לרב שבכלל לא התכוון לבקש מהרב תשלום. אך הרב שהיה מדקדק גדול ולא רצה להתקרב לאבק דק של גזל, בקש מתלמידו שבכל זאת יסכים לקבל ממנו. שנים רבות שמר התלמיד את הצ'ק ולא פדה אותו, שיהיה לו למזכרת עד כמה הרב מדקדק במצוה קלה כבחמורה.

התלמיד שלבש את החלצה של הרב

בליל יום העצמאות הגעתי לבית המדרש אור-עציון עם חלצה רגילה. הרב שראה אותי קרא לי ואמר לי להחליף לחלצה חגיגית, אך אמרתי לרב שאין לי חלצה אחרת. הרב לא ותר. הוא לקח אותי לביתו והביא לי את אחת החלצות שלו! היא היתה גדולה ורחבה עלי, השרוולים היו הרבה מעבר לכפות ידי, אבל הרב בקש ממני שאלך עם חלצה זו.. מאז אותו מקרה אין אצלי בכלל התלבטות. הרב החדייר בי בצורה חזקה וברורה שיום העצמאות זהו יום חג מיוחד שראוי ללכת עם חלצה לבנה וחגיגית ולא עם חלצה רגילה, כי יום העצמאות איננו עוד יום רגיל.

מעשים גדולים לא משכיחים את שימת הלב לדברים הקטנים..

שם זה 3 בלילה!

לפני כמעט 20 שנה, כשחגגנו ברית מילה לבננו הבכור, הרב היה בחו"ל בנסיעה חשוכה למען כלל ישראל. באמצע הברית הגיע אלי חבר מהישיבה עם טלפון ביד ואמר לי "זה הרב בטלפון". הרב התעניין בשלומנו, בדרך בחמימות אותנו ואת התינוק, ובסיום האחולים הודיתי לו על הטלפון הזה ועל זה שהוא זוכר, ושהיה חשוב לו להתקשר למרות שהוא בכלל בחו"ל.. לאחר השיחה חבר שלי שואל אותי: "אתה יודע מה השעה אצלו בחו"ל?! שם זה 3 בלילה!" הייתי בהלם. זה רק ספור אחד קטנטן שכמוהו יש ודאי רבים, והוא חושף עוד טפח באישיותו הלכבית של הרב, שעם כל העסוק בכלל ישראל, אוהב וזוכר גם את הפרטים. שכל יהודי חשוב לו באותה מדה. שנזכרה ללמד ממדותיו ומ"תורת החיים" המאירה שלו.

חסד עם כל אחד!

הימים ימי כהנתו (האחרונה) של הרב בכנסת. אני אחראי על "גמ"ח הקלטות" דאז, שלימים יקרא על שם גדי עזרא הי"ד. הרב מבקש שאגיע אליו הביתה. כאשר אני מגיע, הרב מספר לי על תושב הישוב שלאחרונה נטל מאור עיניו ממחלת הסכרת ל"ע. הרב מבקש שאביא לביתו קלטות ובהן שעורים כך שיוקל עליו מעט והוא ימצא לעצמו עסוק מועיל בימים הקשים שעברו עליו. ויהי לפלא, איך הרב, בין כל שלל עסוקיו הרבים מאוד, שם אל לבו את צרכיו של אנשים אחרים, מבלי כמוכן שבקשו ממנו דבר.

הרב הגיע והאולם היה חשוך..

אבא שלי היה תלמיד של הרב דרוקמן, והזמין אותו לבר מצוה שלי, אך הרב לא הגיע. למחרת הטלפון בביתנו צלצל "שלום, מדבר חיים. אפשר את אבא?", נתתי לאבא את הטלפון והמשכתי בענייני. התברר שהיתה טעות והרב הגיע לאולם בר מצוה ביום הלא נכון, ולא הבין מדוע האולם חשוך. אך הרב לא ותר על היחס האישי. הוא הגיע אלינו הביתה, דבר אתנו במשך הרבה זמן, גם בקש ממני לחזר בפניו על דרשת הבר-מצוה. לבסוף הרב ברח אותי, ויצא לדרכו לעוד משימות גדולות וקטנות. רשם גדול נחקק בי ממפגש זה, שלא ימחה לעולם.

חמש עשרה שנה של חסד!

בדרך חזרה הביתה מההלוייה של הרב דרוקמן זצוק"ל, דברתי עם הרב שנסע אתי והתגלגלה השיחה על אשה מרמת גן שזקוקה לסכום כסף גדול באופן דחוף. שלחתי הודעה בקהלה, ואנשים צדיקים תרמו. היא באה אלי בערב והבאתי לה את הסכום הדרוש. הפתעתי כשהיא שאלה אותי אם הייתי בהלוייה של הרב דרוקמן. אמרתי לה שכן, והיא אמרה שגם היא רצתה ללכת. התפלאתי, היא נראית כמו אחת שאפילו לא אמונה להכיר את השם של הרב. 'בודאי שאני מכירה אותו, הוא היחיד שמכיר את הספור הקשה שלי, אפילו ההורים שלי לא יודעים מה אני עוברת', ואז היא ספרה לי ספור קורע לב על מה שעובר עליה בחייה. ואז הגיע המשפט שהותיר אותי המום 'בכל חג הרב היה שולח לי ארגז של פרות וירקות, הכי יפים בעולם'. שאלתי אותה למשך כמה זמן? '15 שנה' היא ענתה. אתם מבינים? 15 שנה, מאז שהרב שמע על צרתה של האשה המסכנה הוא שלח לה ארגז להעלות חיך על שפתיה. 15 שנה!